

ERDVIŲ VADAI PRIPAŽISTA JAV ATSLIKIMA

1957 M. BIRŽELIO, 18 D. TURĖJO BŪTI NUVERSTAS N. CHRUSČEV

PRAVDA ATSKLEIDŽIA ANTIPARTINĖS GRUPĖS PLANUS

MASKVA. — Tariamoji antipartinė grupė nepasitenkino Nikitos Chruščevo ekonominės ir užsienio politikos projektų kritika ir sabotavimu, bet buvo susimokiusi nuversti Chruščevą iš partijos pirmojo sekretoriaus vietos, rašo pirmą kartą partijos organas Pravda pereinamojo sekmadienio numerį.

Sąmokslininkai buvo numatę perimti partijos ir vyriausybės valdžią į savo rankas 1957 m. birželio 18 d. Pravda paduoda Kremliaus kovos dėl valdžios užkulisius ir intrigas, smulkiau atpasakodama politbiuro nario, Ukrainos komunistų vado Aleksėjaus Kiričenko kalbą partijos 21-me suvažiavime.

Politbiuras prieš Nikitą

Politbiuras (centro k-to prezidiumas), išrinktas 20-me suvažiavime 1956 m. vasario mėnesį, kada Chruščevas buvo pačio aukštumoje ir pagarsėjo drąsia kalba prieš mirusį tėvą, draugą ir mokytoją Staliną, jau buvo "demokratiškai" nubalsavęs pavartyti Nikitą iš pirmųjų sekretorių.

Ir Brutus—Bulganinas prieš jį
Kiričenko nupasakojo kronologine tvarka sąmokslininkų veiklą, išskeldamas patį pavojingiausią momentą, 1956 m. birželio 14 dieną, kada Chruščevas, kaip partijos sekretorius, ir Bulganinas, kaip premjeras, išvažiavo valstybiniam vizitui į Suomiją. Jiedu vaidino neatsikuriamus dvynius, gerus draugus, bet Bulganinas jau buvo susimokęs su Molotovo-Malenkovo grupe spirti į užpakalinį draugui Nikitai.

Laimėjo centro komitete

Neryžtingi sąmokslininkai sutiko su Chruščevo reikalavimu perkelti jo likimo svarstymą į centro komitetą, kurio sesija prasidėjo birželio 22 dieną ir baigėsi 29 d. Ten Chruščevas laimėjo ir pasigirdo oficialūs pranešimai apie "antipartinę grupę" iš Malenkovo, Molotovo, Kaganovičiaus ir Šepilovo. Bulganinas dar nebuvo minimas, o Pervuchinas ir Saburovas pamėnėti prabėgomis, ir tik pereinant savaitę partijos suvažiavime buvo išryškinti kaip tos grupės aktyvūs nariai.

Buvo susidėję su Berija

Kiričenko nupasakojo, kad antipartinės grupės nariai pradėjo šiaulius prieš tikrąjį leninizmą tuoj po Stalino mirties. Jie bandė įsigalėti ir raudonojoje armijoje. Prie tos gaujos priklausė ir L. Berija, policijos ministeris, kuris buvo likviduotas kolektyviškai — Chruščevas ir Malenkovo žmonių, pasinaudojant generolų pagalba keletą mėnesių po Stalino mirties. (Jis buvo suimtas 1953 m. vasarą ir apie Kalėdas paskelbė, kad sušaudė).

Iš 11 politbiuro narių, kurie tomis lemtingomis Chruščevui dienomis, palaikė jo pusę, buvo likę 4, o gal tik 3 nariai — Vorosilovas, Mikojan, Kiričenko ir Suslov. N. Y. T. Sovietų reikalų komentatorius Harry Schwartz mano, kad ir Suslovas buvo nuėjęs su antipartinė grupė.

IŠ VISO PASAULIO

Komunistai braunasi į katalikų kapines

VARSUVA, Lenkija. — Lenkijos seimas išleido įstatymą, kuris reikalauja priimti mirusių komunistus ir kitokius nekatalikus katalikų kapinėse, jei toji vieta nėra savivaldybių kapinių. Keletą tokių laidotuvių sukėlė kovą ir pora kunigų buvo nubausta ir be atitinkamo įstatymo. 7 katalikų atstovai seime balsavo prieš šį įstatymą.

Koegzistencija per jėgą

HONG KONGAS. — Amerikos komunistų ekspirmininkas Foster pasiūlė patarimų Kinijos diktatoriui Ma Tse-tungui, kad jis nevengtų ir karinės jėgos kovoj už talkingą sugyvenimą. Foster primena šiam draugui, kad pasaulinės revoliucijos sąjūdžio (komunistų) tikslas yra dvejetainis — kurti "socializmą" ir kartu prilaikyti karo kurstytojus.

Nauja partija Ispanijoje

MADRIDAS, Ispanija. — Šalia vienintelės partijos, falangistų, įsisteigė Ispanijos unijos partija (Union Espanola). Ją sukūrė liberalai ir konservatoriai, nusistatę prieš Franco diktatūrą. Partija buvo sukurta prie pietų stalo pas liberališką monarchistą Joaquim Fernandez, Baskų pramonininką viename Madrido viešbuty. Jis gana drąsiai užsipuolė Franco už neteisėtą valdžios pasisavinimą ir jos pamėgimą. Bankete dalyvavo 100 garsių žmonių, generolų, bankininkų, profesorių, advokatų. Diktatoriui nepatogu juos griežti iškart, bet nėra abejonės, kad jis užkirs kelią organizuoti opozicionieriams į politinę partiją.

Šaukia į karą prieš arabus

JERUZALĖ. — Izraelio laikraščiai, nežiūrint kokioms partijoms jie besimpatizuoja, reikalauja vyriausybę smogti vel arabams, jei tik pasikartotų koks susišaudymas Sirijos pasienyje. Laikraščiai rodo nepasitenkinimą JT Saugumo Tarybos šaltumu Izraelio skunde prieš JAR už izraelitų avigano nužudymą sausio 23 d.

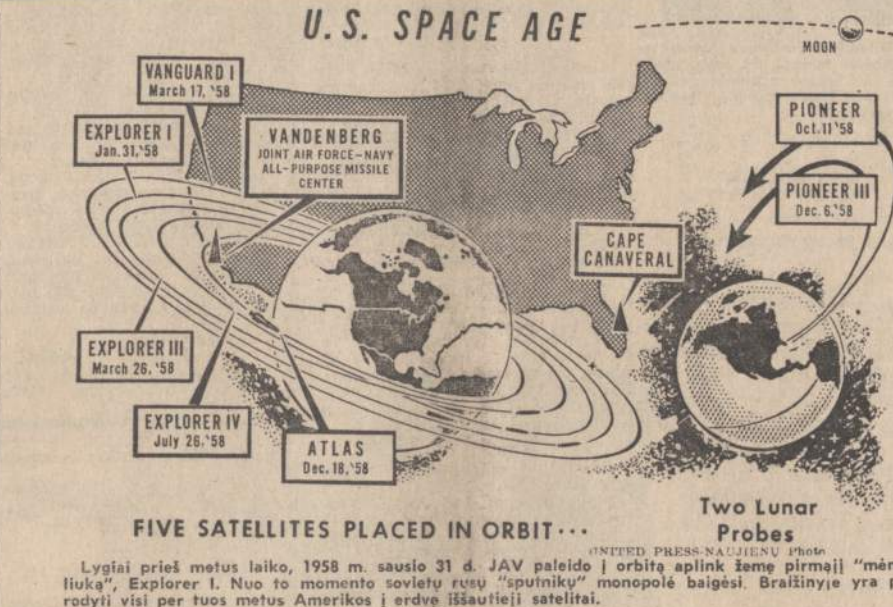
Mokyklų integracija prasidėjo taikingai

Policijai neteko įsikišti

ARLINGTON, Va. — Nors vietos policija buvo sukelta ant kojų žiūrėti, kad neprasidėtų rasiniai susirėmimai, bet pirmoji mokyklų integracijos diena Virginijos valstybės miestuose Arlingtone, Aleksandrijoje ir Norfolkje praėjo ramiai, be nesuspatingų.

I šių miestų baltųjų mokyklų įstojo 21 negrų mokinys.

Valstybė duos po \$250 per metus mokiniams, kurie norės mokytis baltųjų privačiose mokyklose.

FIVE SATELLITES PLACED IN ORBIT...
Lygiai prieš metus laiko, 1958 m. sausio 31 d. JAV paleido į orbitą aplink žemę pirmąjį "mėnuliuoklį", Explorer I. Nuo to momento sovietų rusų "spūnituku" monopolė baigėsi. Braižinyje yra parodyti visi per tuos metus Amerikos į erdvę išauštieji satelitai.

SOVIETAI NAUDOS ŽYDŲ ISEIVIUS VIDUR. RYTŲ NERAMUMAM KELTI

MASINĖ EMIGRACIJA Į IZRAELĮ TURI PABAUGINTI IR NASSERĮ, KAD JIS NEBEPERSEKIOTŲ KOMUNISTŲ

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento ir užsienio ambasadų pareigūnai mano, kad komunistai, išleisdami iš Rumunijos šimtus tūkstančių žydų į Izraelį, turi tarnauti Kremliaus kėslams sukelti neramumus Viduriniuose Rytuose, rašo New York Times koresp. Dana Adams Schmidt.

Tai esąs pagrindinis motyvas "humaniško" Rumunijos komunistų nusistatymo praveriti plaučius duris žydų iškeliavimui. Vien tik Rumunijos žydai, kurių priskaityta iki 300,000, vargu nuskvertų politinių jėgų pusiausvyrą Vid. Rytuose. Bet jei bus atidarytos durys, kaip tvirtina Izraelio premjeras Ben-Gurion ir išvažiavimui iš Sovietų Sąjungos, kur esama iki 3 mil. žydų, arabai bus priversti giliai susirūpinti, galvojama minėtuose diplomatinuose sluoksniuose Washington.

Nori pagąsdinti Nasserį
Kremliaus leidimas išleisti iš jo satelitų žydus į Izraelį pirmiausia aiškina, kaip priemonė Jungtinės Arabų Respublikos prezidentui Nasserui pagąsdinti. Ši teorija sustiprėjo, pasigirdus komunistų partijos suvažiavime Chruščevą pasipiktinimui Nasseriu už vietinių komunistų (Egipto, Sirijos) persekiojimą.

Kiti motyvai Rumunijos žydų emigracijai esą šie: 1) emigracija išjudino Rumunijos komunistų partijos nariai, norėdami paimti žydų butus, turtus ir tarnybas; 2) žydai parodė didelį pasipriešinimą asimiliuotis su rumunais, 3) tas pat pasirodė ir Lenkijoje, Vengrijoje Bulgarijoje bei Čekoslovakijoje.

Lenkija jau išleido keliasdešimt tūkstančių žydų išvažiuoti. Vengrijoje jų esama 40,000, o Čekoslovakijoje ir Bulgarijoje — tik po keletą tūkstančių.

Pagerinsią santykius su užsieniu
Minėtas korespondentas rašo, kad Rumunijos vyriausybė šiuo žygiu be to tikisi pagerinti santykius su užsieniu ir sumažinti žydų ir kitų tarptautinių organizacijų spaudimą leisti susijungti suskaldytoms žydų seimoms Izraelį.

Prezidentas tarėsi su Fr. Walter
Amerikos sionistai rodo abejingumą Izraelio premjero teigimui apie žydų išleidimą iš Sovietų Sąjungos. Nurodoma, kad Sovietų spauda nuolat atkalbinėjo žydus važiuoti į Izraelį.

Šveicarai neduoda savo moterim balso
Laimėjo Lozano kantone
GENEVA, Šveicarija. — Vieno iš pačių demokratiškiausių Europos respublikų, Šveicarijos, sekmadienį 25-tą kartą buvo atmetas pasiūlymas suteikti teises moterims balsuoti respublikiniuose rinkimuose ir būti renkamuoms.

Balsavo vien tik vyrai. Prieš šias teises moterims balsavo 654,924 ir už — 323,307. Iš 22 kantonų, viename iš jų, Lozano-Vaud, moterų šalininkai patėmė viršų. Pirmą kartą istorijoje moterys ten galės dalyvauti vietiniuose, šio kantonu rinkimuose. Dėl balsavimo teisių vietos rinkimuose moterų teisių gynėjai laimėjo daugumą trijose kantonuose, be Vaud dar ir Genevos bei Neuchatel, kur žmonės kalba prancūziškai ir yra protestantų tikėjimo.

Remiantis pastarojo plebiscito duomenimis, bus įteikti balsavimų ir Genevos bei Neuchatel kantonų seimams suteikti moterims balsavimo teises kantonų rinkimuose.

Už vis daugiausiai sufražstės oralaimejo Schwyz kantone, Wilhelmo Tello gimtinėje. Iš 7 vyrų tik vienas pasisakė už lygias balsavimo teises moterims.

Sufraziščių judėjimas Šveicarijoje yra palyginti silpnas. Moterys, atsidavusios šeimos tradicijoms, sako, kad ir balsavimas, jos balsuoti, kaip nurodytu vyrai, kuriems jos pripažįsta politiką jų veikimo lauku. Sufraziščių sąjūdžiui daugiausia priklauso ekonomiškai ir socialiai nepriklausomos moterys — našlės ir senmergės. Dėl to ir jų kovos vaisiai yra tokie nesėkmingi.

NORINT PAVYTI SOVIETUS, REIKĖS DIRBTI METŲ METUS ATSIKAITOJUS

AMERIKA TURI VISKĄ, IŠSKYRUS PASIRYZIMĄ, SAKO DR. GLENNAN, RAKETŲ-SATELITŲ AGENTŪROS VEDEJAS

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmų erdvių komitetas, norįs patirti tikrą teisybę apie Amerikos ir Sovietų pajėgumo santykį šioje srityje, išgirdo iš Dr. T. Keith Glennan karčios tiesos apie Amerikos atsilikimą.

Kuboje sušaudytas nuteistas majoras

ARKIVYSKUPAS PRAŠO PASIGAILĖTI
HAVANA. — Vienas iš dviejų nuteistų mirties bausme armijos majorų, Piedro Morejon-Valdes, 38 metų, buvo sekmadienio naktį sušaudytas.

Kito nuteisto majoro, Jesus Sosa-Blanco, likimas dar neaiškus, bet atrodo, kad aukštesnis tribunolas ir jo nepasigailės.

Aukšto dvasišio žodis
Katalikų arkivyskupas Santiago Enriquez Perez Serantes kalbėjo sekmadienį per pamokslą, kad Fidel Castro turėtų prilaikyti revoliucinių teismų mirties sprendimus ir teisti juos nepamirštant krikščioniško pasigailėjimo.

Nežinomi piktadariai paleido į katalikų maldininkų minią granatą ir užmušė 3 žmones, 50 sužeidė. Maldininkai traukė iš Santiago į El Cobre ir buvo užpulti prie Loma de la Cruz vietovės.

Pradėjo žemės reformą
Revoliucijos vadas Fidel Castro atskrido į pirmąjį revoliucijos lizdą Sierra Maestra Orientės provincijoje pradėti žemės dalinimą bežemiams.

Iš pradžių bus dalinama žemė, kuri priklauso valstybei. Naujakuriams duodama po 66 akrų. Kai išdalins valdines žemes, vyriausybė pirks į mėn. už \$3 mil. žemės iš privačių savininkų ir ją dalins į režius valstiečiams.

Diktatūra Sovietų S-goje pasibaigusi

Salį valdo kolektyvas, šnekėjo Nikolai Švernink

MASKVA. — Komunistų partijos 21-me suvažiavime gavo progos pašlovinti Chruščevą ir Nikolai Švernink, dabartinio politbiuro narys.

Pabėręs gausių žodžių apie Nikitos nuopelnus visose srityse, Šverninkas pagyrė jį ir už tai, kad jis padarė galą asmeninei diktatūrai, kokią buvo sukūręs jų mokytojas Stalinas. Dabar Kremliuj sprendimai daromi "kolektyviškai".

"Ike turėtų pasimokyti"
James Jackson iš Chicagos, Amerikos komunistų partijos negrų skyriaus vadovas, pašoko liaupsinti Chruščevą už "visų politinių kalinių panaikinimą Sovietų Sąjungoj".

Jis nukreipė savo plepalus į JAV prezidentą Eisenhowerį ir paklausė: ar jis galėtų šitaip pasielgti, kaip Chruščevas valdžia ir pasakyti, kad Amerikos kalėjimuose nebėra politinių kalinių. Jei taip būtų, šiame suvažiavime būtų daug Amerikos komunistų ir darbininkijos sąjūdžio delegatų, kurie galėtų pasveikinti šio suvažiavimo dalyvius, pasakė chikagietis.

2 VOKIEČIŲ PROFESORIAI ISVYKO PAS KOMUNISTUS
BONA. — Du vokiečių mokslininkai, gavę valdžios leidimą, ramiai, nepersekijami šunų nei ginkluotų sąrybinių, persikėlė pas komunistus į Rytų Vokietiją.

Dr. W. Pillewizer, geografas, pakviestas į Drezdeno universitetą kartografijos instituto vedėju. Kitas, Dr. von Kraus, erdvių medicinos ekspertas, pasikirtas to universiteto medicinos profesorium.

Pilna dvikojų žiurkių
VARSUVA, Lenkija. — Lenkijos prekybos ministerijos inspektorai 1958 metais patikrino 31,774 krautuvių knygas ir sandėlius ir rado vagysčių, išskaitant 20,000 krautuvių, pasakė Lenkijos spaudos agentūra.

Debesuota, dieną 33°, naktį 18. Saulė teka 7:03, leidžiasi 5:07.

Rašytojas Švaistas gavo Draugo premiją

Pereitą sekmadienį Sakaly salėje, Chicagoje, buvo iškilmingai įteikta Draugo aštuntoji metinė premija rašytojui Juozui Balčičiui švairtui už jo istorinį romaną iš Dr. Vinco Kudirkos gyvenimo pavadintą "Jo Sužadėtinė".

Tūkstanties dolerių premijos mecenatas buvo Kazys Laurinavičius.

Publikos į premijos įteikimo aktą ir vad. "dailiojo žodžio" koncertą prisirinko apie tūkstantį. Laureatas sėdėjo prie garbės stalo Akto prezidento narių. Po premijos įteikimo ir kelių sveikinimų Kevalaitė-Vi-sockienė paskaitė ilgą romaną ištrauką ir pats autorius kaip visuomet linksmokai švaistiškai papasakojo, kaip jis tą romaną rašė.

"Dailiojo žodžio" koncertą atliko Jaroško kvartetas ir aktorius Vitalis Žukauskas. Vieni ir kitas buvo tikrai savo vietose: kvartetas gražiai susidainavęs ir gyvas ir Vitalis lengvai scenai nepamainomas, ir kai sykį išėjo į sceną "ordinais" ir "žvaigždėmis" nusikalbinėjęs ir pasisakė jais ką tik apdovano-

tas, juokas salėje nebetilpo. Tik Ladangi kvartetui ir Žukauskui vieniems teko ilgokę programą atlikti, tai prieš pabaigą pasidarė truputį jų vienu lyg ir perlaug.

Švaistas, eilės puikių literatūros veikalų autorius, aišku, buvo pats rimčiausias kandidatas į laureatus. Deja, net Švaistui premija taip sau iš dangaus nenukrito. Atrodė, teko naujiems altoriams už tai kiek pasmilkyti. Nes kaip kitaip išaiškinti Juozo Švaisto tokius pasakymus Draugo bendradarbių šventėje. (Cituoju kun. red. J. Prunskio tos šventės aprašymo Draugo sausio 27 d. nr. ištrauką):

"Juozas Švaistas humoristiniame žodyje redaktoriams priminė saugoti bendradarbius nuo subjektyvumo... Man Draugas patinka, kad čia neatsirado tokio isteriko, kaip kitur vienas su savo "skeveldromis"... — pasakė Švaistas.

Kadangi "Skeveldros" yra labai populiarių straipsnių serija Naujienų šeštadienį prieduose autorius, kurs juos visuomet pasirašo savo pavarde ir yra mažiau žinomas ir garbingas, kaip ir Švaistas, esu tikras, kad laureatas švaistas, kaip džentelmenas, aiškiau pasisakys, ką jis tuo sakiniu manė, jei jis tikrai taip manė.

J. Pr.

Sen. Theodore F. Green (demokratas iš Rhode Island), 91 metų amžiaus, atsisakė iš Senato užsienių reikalų komiteto pirmininko pareigų, bet senatoriu pasilieka.

Šypsenos

Ne visos moterys verkia

— Visur, kur tik man teko gyventi, šeiminiškės manimi buvo labai patenkintos, — giliai džentelmenas šeiminiškai, norėdamas nusiramdyti meilbiuokai kambary. — Man išsikraustant iš paskutinės vietos šeiminiškė net apsvėrė.

— Pas mane to nebus, pertraukė būsimoji šeiminiškė. — Pas mane tamsta sumokėsi mėnesį iš anksto!

Retenybė

Amerikietis turistai, klaidžiojamas Apeninų kalnuose, Italijoje, išalko ir užėjęs į restoranėlį paklauskė, ko galima gauti užkasti.

— Omletą, tasako šeiminiškės.

Pavalgius, šeiminiškės įteikė sąskaitą: penkiolika tūkstančių lirų...

— Kurį laiką pafigeriavęs amerikonas ir sako: Man atrodo, kad tai yra perdaug. Už tiek Milane aš viešbutį visą parą gyvenau. Nejaugi pas jus kaimė kiaušiniai tokia retenybė?

— Kiaušiniai tai ne, bet amerikoniškai pas mus retenybė, pasiūkina restoranininkas.

Du skridimai už vieną

Jaunas lakūnas prikalbino savo seną uošvį paskraidyti lėktuvu. Padarius keletą apsisukimų padangėmis ir nusileidus, uošvis dėkoja savo žentui, sakydamas:

— Dėkoju, mielasis, už abudu skridimus.

— Kaip tai už abudu, tik vieną kartą skridome, nesupranta žentas.

— O taip tai ženteli, kad skridimas buvo pirmasis ir paskutinis, taigi išeina du.

JOHN CHARNA

9421 Champlain Ave. Chicago 19, Ill.

Mirė 1959 metų vasario 1 d., 11 val. vakaro, sulaukęs 74 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: dvi dukters: Stella Calzaretto ir Emilija St. Onge, kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas J. A. Zimmermann koplyčioje, 9108 So. Cottage Grove Ave., Chicago.

Trečiadienį, vasario 4 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydima iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčia, 108th ir Wash Ave., o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. John Charna giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Dukters: Stella ir Emilija.

Laidotuvių direktorius J. A. Zimmermann. Tel.: TR 4-1221.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

Taisybi triumfavus

Viena teisių firma pasiuntė savo narij į kitą miestą atstovauti firmai prieš ją užvestoje byloje. Bylai baigiantis narys telegrafuoja savo firmai dviem žodžiais: "Teisybė triumfavo". "Tuojau įteikti apeliaciją!" — telegrafuoja firma savo nariui atgal.

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMA!

SLA 225 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyksta vasario 4 d. įprastai svetainėje, 3600 West North St. Susirinkimas prasidės 8 val. vak. Malonėkite gausiai dalyvauti. —Urašų rašt.

Lietuvių Brighton Park Moterų klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario (Feb.) 5 d., 1959 m., Vengėliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 7:30 val. vak. Narės prašomos atsilankyti. —Nellie Wilcop, rašt.

Erzvilko Draugiško klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario (Feb.) 4 d., 1959 m., Vengėliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. —Nellie Wilcop, rašt.

Cicero Lietuvių Našių ir Našiukų Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktad., vasario (Feb.) 6 d., Seferio svelt., 1500 So. 49th Ave., Cicero. Visi nariai būtina dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų, o svarbiausia, tai kovo 7 d., yra rengiamas narių pagerbiniai banketas, reikės daug darbininkų. Būkite visi ir laiku. —Kviečia Valdyba.

Montessori organizacijos susirinkimas įvyks 8 m. vasario 6 d., 7 v. v., Jaunimo Centre. D. Petruitytė skaitys paskaitą tema "Šių dienų vaiko ugdymo problemos". Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti susirinkime. —Valdyba.

MARTA VIECKUS

Mirė 1959 metų vasario 2 d., sulaukusi 63 metų amžiaus, Gimusi Lietuvoje, Vilniaus apskrityje, Pavienių kaime.

Amerikoj išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Antanas Vieckus, duklė Anna Benedik, du anūkai ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Chicago Lietuvių Kultūros Draugijai.

Kūnas pašarvotas J. Prusiecki koplyčioje, 3831 Main St., Indiana Harbor, Indiana.

Ketvirtadienį, vasario 5 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydima iš koplyčios į St. Francis parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama 9 val. Lietuvių Tautinės kapinėse.

Visi a. a. Martos Vieckus giminės, draugai bei pažįstamieji nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Duklė ir Anūkai.

Laid. direkt. J. Prusiecki. Tel.: EX 7-0239.

FRANK STUMBRIS

gyveno 6626 So. Talman Ave.

Mirė 1959 m. vasario 1 d., 12 val. dienos, sutaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Sialiu apskrityje, Akmenės parapijoje.

Amerikoj išgyveno 50 metų.

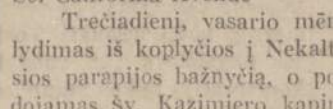
Paliko nuliūdę: žmona Pranciška, pagal tėvus Mitchell, 2 dukters: Albina, žentas Alex Bender; Jean, žentas George Kneil, 6 anūkai; brolio vaikai ir jų šeimos, svogeris Stanley Mitchell, jo žmona Alice ir jų šeima, svogerka Sophie Stautis ir jos šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Taisybės Myletojų D-ai ir Keistučių Pašalpos klubui.

Kūnas pašarvotas Mazaika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave., Penktadienį, vasario 6 d., 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Gimimo Panelės Svč. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Stumbris giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: žmona, Dukters ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mazaika-Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

KONSTANTAS BURKAUSKAS

Gyveno 4548 So. Rockwell St. Tel. Virginia 7-0150.

Mirė 1959 m. sausio mėn. 31 d., 4:55 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: sūnus Gust, duklė Adeline, pusbrolis John Vardauskas ir jo šeima, svogeris John Palevičius ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue

Trečiadienį, vasario mėn. 4 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Nekalto Prasiidėjimo Pan. švenčiausios parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Konstanto Burkauskos giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: sūnus, duklė, pusbrolis ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis. Tel. LA 3-0440.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

ANTHONY J. GLEMZA

gyvena 1228 So. 3rd Street, St. Charles, Illinois

Mirė 1959 metų vasario 1 d., 9:30 val. ryto, sulaukęs 78 metų amž. Gimęs Lietuvoje, Kaune.

Amerikoj išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Valerija, duklė Mrs. Ane Suta, gyv. Aurora, Ill.; duklė Mrs. Lydia McCreigh, gyv. Aurora, Ill.; 3 anūkai ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

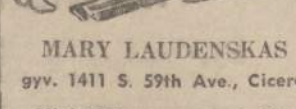
Priklausė D. K. Vytauto Dr. jai, St. Charles skyriui.

Kūnas pašarvotas Norris and Meyer Funeral Home, Walnut and 3rd St., St. Charles, Ill.

Trečiadienį, vasario 3 dieną, 1:30 valandą po pietų bus lydima iš koplyčios į Union Cemetery, St. Charles, Illinois.

Visi a. a. Anthony J. Glemza giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Dukters ir Giminės. Laidotuvių direkt. Norris and Meyer Funeral Home. Telef.: St. Charles 51.

MARY LAUDENSKAS

gyv. 1411 S. 59th Ave., Cicero

Mirė 1959 m. vasario 1 diena, 9:23 val. ryto sulaukusi 67 m. amž. Gimusi Lietuvoje, Viešnių parap., Užlaikių kaime.

Amerikoj išgyveno 52 metus.

Paliko nuliūdę: dvi dukters: Julia Kopek, žentas Frank; Eugenia Beck, žentas Joseph, anūkai Arnold ir Debra; svogerka Stella Skabaitis. Lietuvoje liko 2 seserys: Barbara ir Anelė, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus ir sūnų koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Trečiadienį, vasario 4 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Resurrection kapinėse.

Visi a. a. Mary Laudenskas giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Dukters, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus ir sūnūs. Tel.: Townhall 3-2108.

LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvams, Banketams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksnumo arba Hūdesio valandogė Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antka pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (Putramentas) 5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

SOPHIE SKREBIS 6258 So. Kean Ave. Terminal 9-9595

Gėlės Mylintiems, Vestuvams, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams. URBA Gėlininkas 4180 ARCHER AVENUE Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA GĖLĖS VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: YArds 7-1741 — 1742 4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAfayette 3-0440

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6812 So. Western Avenue Telef.: GROvehill 6-2345-6 1410 So. 50th Ave., Cicero Telef.: TOWNhall 3-2108-9 Kopyčios visose miesto dalyse

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMAS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI Chicago Lietuvos Laidotuvių Direktorijų Asociacijos ALB AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE 1124 SO. 50th AVE., CICERO Phones: Olympic 2-3245 — Townhall 3-9687

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-0672

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS 4318 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Duokite savo 1958 metų mokesčių (income tax) LAKŠTUS UZPILDYTI CHESTER KILKIS 4127 So. Richmond Street Virginia 7-3030 Pildo biznio, nuosavybių ir asmenų lakštus Chicagos lietuviams pildo lakštus jau per 25 metus

NAUJIENOMS 45 METAI!

Paminėjimui "Naujienų" dienraščio garbingos 45 metų sukakties, yra rengiamas jubiliejinis banketas

š. m. kovo 15 d. Lietuvių Auditorijoje 3133 South Halsted Street

Detroit, Mich.

Lietuvių Kultūros Klubo veiklos paminėjimas

Vasario mėn. 8 d. (sekmadienį) 4 val. p. p. Tarptautinio Instituto Rūmuose, 111 Kirby ir John R. gatvių kampas, įvyks Kultūros Klubo sukakties paminėjimas. Programoje: studentės Lineta Miltakytė solo padainuos keletą dalykų; — Lituacija Mingelaitė paskambins pianinu. De to, akademinė dalis.

Kultūros Klubo istorinę užuomazgą prisimins

Kol patriotai — kultūrininkai dirba ir aukojasi, tol tautos šviesūs žiburėlis neužges. Kartą dail. Pautienius, uždarydamas savo kūrinių parodą Detrote paraiškė:

„Išsilaskėm po pasauli, mums viską raudonieji tironai atėmė, bet mūsų kultūrinį — meno vertybių jie negalėjo atimti. Tuo tarpu mūsų galinėjusi šiandien „atominių“ ginklų „atomines bombas“ ir be liko mūsų kultūrinės vertybės: plačiašakis menas, literatūra, dainos, tautiniai šokiai, muzika ir kt.“

Teisingai pasakyta: tais ginklais šiandien mes ir tegalime kovoti. Ir jeigu tuos ginklus mes padėtume, po neužilgo jau mūsų, kaip tautos, niekas nebemintų.

Dar 1937 m., kuomet Tarptautinis Institutas neturėjo nuosavų namų ir buvo prisiglaudęs prie YMCOS Grand Blvd. — St. Aubin g. kampas, Antanas ir Katherine Stokai jau tuomet kasmet rengdavo lietuvišką parodą paviljone t. y. jie vieni atstovavo visus Detroito lietuvius tarptautinėje mūgėje. Garbė šiems Amerikoje gimusiems lietuviams, kurie dar ir šiandien Lietuvių Kultūros Klubo darbuose nuosirdūs ir veiklūs. O tas darbas yra būtinas ir neapleistinas, kadangi, tokių mūgių metu, Tarptautinį Institutą aplanko apie 20,000 žmonių. Tokią auditoriją reikia įvertinti. L. Kultūros Klubas pradėtas

organizuoti 1952 m. lapkričio mėn. Prieš tai keletą metų L. K. K. funkcijas ėjo tiagimū — Lietuvių Moterų Klubas. Bet ir jos pavargo. Pagaliau sudarytas organizacinis komitetas iš šių asmenų: Rožės Bilaitienės (pirmininkė); Alpas Gilvydžio (vicepirmininkas); Antano Melniko (narys); Katherine Stokus (išdininke); Vinco Rusecko (sekretorius). Šio organiz. komiteto pastangomis suorganizuota 1952 m. tarptautinėje mūgėje lietuviškasis parodos paviljonas. Gauta net 127.77 dol. pelno.

Kultūros Klubo sumanytojais reikia laikyti: ponią Rožę Bilaitienę, Katherine Stokus ir Antaną Stokų. Ši trijulė nuolat dėjojosi lietuviškų kultūros dainų parodoms sveikimiesiems; jų rūpestis buvo visad nuosirdus ir mielas, lietuviškas. Je siekė bet kuriuo būdu suteikti po Tarptautinio Instituto Rūmų stogu kuo daugiau lietuvių. Pagaliau 1953 m. sausio 11 d. šaukiamajin susirinkimam atėjo net 19 steigėjų! Buvo išrinkta pirmoji Lietuvių Kultūros Klubo Valdyba iš šių asmenų: a) dr. Eugenija Gurskytė; b) Rožė Bilaitienė — vicepirmininkė; c) Katherine Stokus — išdininke; d) Alpas Gilvydis — vicepirmininkas; e) dail. Antanas Melnikas — sekretorius. Daktare E. Gurskytė buvo išrinkta pirmininke.

Nuo 1953 m. sausio mėn. buvo nuveikta daug vertingų kultūrinių darbų. Iš viso, puoselėta kultūrinės vertybės. Buvo ruošiami geri ir vertingi koncertai. Per tą laiką Lietuvių Kultūros Klube įvairių prelegentų buvo skaitomos reikšmingos paskaitos (apie 46). O 1956 m. Tarptautiniame Institute poniai Katherine Stokus vadovaujant buvo paruošti plačiai Detrote praskambėjusieji „lietuviški pietūs“ net 200 žmonių. Apie lietuviškus valgius daug rašė visa Detrote amerikinė spauda. Norėtysi palinkėti Lietuvių Kultūros Klubui gero vėjo, visuose lietuviškos kultūros propagavimo darbuose, plačiais tarptautiniais vandenimis beplaukiojant. Vl. Minelga

Kap. Jack Recht, JAV karo aviacijos sviedinių tobulinimo centre Andrews aviacijos bazėje, Marylande, steiga sustabdomas didelių greičiu rogiškėmis važiuojant. Tai yra dalis eksperimentu, kaip gali tekti susidurti su staigmenomis erdvėis skraidant, 20 pėdų „Bopper“ plieninės rogės yra pagamintos staigiams atsidažimams atlaikyti.

Viena senutė, apsupta skara (centre) išvedama iš gaisro Glen Eilyn Acres senelių prieglaudoje, kur iš 20 devyni žmonės žuvo.

Steve Lasker, Chicago American dienraščio fotografas, dviejų policininkų nemandagiai išimamas, kadangi norėjo nufotografuoti Glen Eilyn Acres senelių prieglaudo gaisro vaizdus. Laskerio foto nuotrauka iš Angelių Karalienės mokyklos gaisro, kur gaisrininkas neša sudegusį vaiką, paplito po visą pasauli, labai išgarsindama fotografo vardą.

Keista, bet faktas

Atomų atmatų kapinės brangesnės už faraonų

Pasaulio Sveikatos Organizacija (WHO) perspėja, kad būtų labai rizikinga laidoti radioaktyvias atmatas tūkstančio mylių ilgumo „transėjose“ okeanų dugne, kaip daugelis jau buvo planuojama. Net mylių gelmėse vyksta vandens masių horizontaliniai ir vertikaliniai svyravimai, kurie gali gelmėse palaidotas atmatas išjudinti ir iškelti, kur jos susilietę su biologinėmis jūrų gelmių formomis, kurias vėliau suėdusios žuvis apskirstytų, tos vėl apkrėstų kitas žuvis, ir taip pasiektų žmones. Patirta, kad daugelis jūrų dugno gyvūnų surenka savyje iki 40 kartų daugiau radioaktyvių produktų, kaip juos apsupantis vanduo.

Vienintelis saugus metodas yra tankai, kur radioaktyvios medžiagos gali palengva nykti. JAV tik per 14 metų jau turi surinkusi 60 milijonų galionių radioaktyvių elementų, kurie yra „palaidoti“ 100 plieno tankuose, kaštavusiuose 65 milijonus dolerių. Apskaičiuojama, kad apie 2,000 metų atominiams atmatoms saugoti reiks skirti kasmet po 100,000 akrų žemės grunto „kapinėms“, kuriose bus įrengiamos katakombos, — išlaidingesnės, nei buvo faraonų kapai.

Tai per greit, tai per vėlai

Londonas, Leslie Simmons susipažino su Karolina apie 6 valandą popiet ir apie 10 val. vakaro paprašė jos rankos. Karolina į pasipiršimą davė teigiamą atsakymą 11 valandą. Po 11 mėnesių ji apskundė teismui Leslie, kad iki šiol vestuves atidėlioja ir galbūt būsias suvilioja.

SPECIALUS ISPARDAVIMAS

- 11 gabalų miegamojo baldai.
- Miegamojo komoda su veidrodžiu.
- Įremitos spyruoklės matracas.
- Spyruoklinis matracas.
- Dvi pagalvės lovai.
- Dvi Vanity lemos.
- Didelis kilimas.

\$289.95 vertės baldai parduodami už \$179.95

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuosimtis nuo 4½ iki 6.

TAUPYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS. INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Antradienį, Penktadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

\$2,338.00 -- plus taksai

1959 BUICK LE SABRE
DVEJŲ DURŲ SEDANAS

Su visais standartiniais įrengimais. Galite pasirinkti spalvą.

„TAI GERIAUSIAS MILDOS PIRKINYS ...“

Jūsų Buick pardavėjas

MILDA BUICK, INC.

907 West 35th Street, Chicago 9, Ill.
Tel.: LAfayette 3-2022

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

**STANDARD FEDERAL-
Chicagos Stipriausioji Istaiga**

TURTAS \$65,000,000.00
ATSARGOS FONDAS ..... \$ 6,000,000.00

Kad ateityje išvengtum bereikalingų rūpesčių, tai taupyk saugioje įstaigoje. STANDARD FEDERAL per 50 metų — nuo 1909 iki 1959 — įrodė, kad ji pati saugiausia ir stipriausia.

STANDARD FEDERAL ištiesą pusę šimtą metų kiekvienam taupytojui išmokėdavo pagal pareikalavimą. Depresijos, karo ir sunkiausių mūsų ekonominio gyvenimo metų STANDARD FEDERAL kiekvienam taupytojui išmokėdavo aukštą dividendą.

Chartered and Supervised by the U. S. Government.
JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

**STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

4192 Archer Avenue Chicago 32 Phone Virginia 7-1141

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidarama.

MIDLAND Savings and Loan Association
Mes mokame Aukštą Dividendą
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

**PASITARNAUKITE SAVO
DRAUGAMS!**

Mes gerokai paigėjome mūsų taupytojų, patenkintų mūsų patarnavimais, rekomendacijų dėka. Jei esate mūsų kostumeris, pasitarkite savo draugams apie gerus mūsų patarnavimus, vertingą pelną ir apdraustą saugumą, kurį gaunate betaupydami pas mus. Jeigu dar nesate mūsų kostumeris, tai pirmą progą užėikite pas mus ir įsitikinkite. Visuomet mieliai Jus priimsime.

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Tel.: HAymarket 1-2028

**Lietuvių Taupymo ir Skolinimo
Bendrovių Lygos Nariai**

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

- CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.**
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 6-7575
- CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.**
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145
- CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.**
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083
- DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.**
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104
- ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.**
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2
- UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.**
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAymarket 1-2028

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
in Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c on Saturday	Dienraščio kainos:
Chicagoje metams \$13.00	Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams \$11.00
pusei metų 7.00	trims mėnesiams 4.00
vienu mėnesiui 1.50	Kitose JAV vietose ir Kanadoje pusei metų \$7.00
	trims mėnesiams 4.00
	vienu mėnesiui 1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

APŽVALGA

KRIZĖ ITALIJOS KATALIKŲ PARTIJOJE

Italija šiandien gyvena dvejopą krizę: vyriausybės ir krikščionių demokratų partijos. Per visus metus nuo antrojo pasaulinio karo katalikų partija stovėjo Italijos valdžios priešakyje.

Aštrūs nesutikimai šioje partijoje privertė rezignuoti premjerą Amintore Fanfani ir jo kabinetą, ir dabar respublikos prezidentas Giovanni Gronchi ieško asmens, kuris apsiimtų ir galėtų sudaryti naują vyriausybę. Gronchi yra krikščionis demokratas — taip pat, kaip ir Fanfani; bet Fanfani daugiau nebeturi imti premjero posto. Jisai numano, kad parlamente keletas krikščionių demokratų atstovų balsavo prieš jį, drauge su opozicija. „Dėl šventos ramybės“, jisai atsisakė ir iš partijos generalinio sekretoriaus pareigų.

Kr. demokratai yra suskildę į tris frakcijas. Dešinioji frakcija simpatizuoja monarchistams ir „neo-fašistams“ ir yra labai priešinga kairiajam partijos sparnui, kuris reikalauja socialinių reformų kraštui ir yra linkęs sueti su glaudesnius santykius su socialistais.

Prezidentas Gronchi yra kairiojo sparno žmogus. Jį renkant prezidentu, už jį balsavo net ir komunistai.

Fanfani yra vidurinės kr. demokratų srovės vadas. Jisai stengėsi sutaisyti dešinią partijos sparną su kairiuoju.

Tačiau yra suskilę ir Italijos socialistai. Vieniems vadovaujau Giuseppe Saragati, jie yra susioriginavę į socialdemokratų partiją, kuri dalyvavo koalicijoje su kr. demokratais ir turėjo keturis atstovus ministerių kabinete. Kiti socialistai, kuriems vadovauja Pietro Nenni, 14 metų buvo „bendram frontu“ su komunistais ir tik perėmė mėnesį nutarė atsiskirti nuo jų.

Naują vyriausybę sudaryti gali tik kr. demokratai, kurie yra didžiausia partija Italijos parlamente, bet neturi absoliučios daugumos. Jiems reikia gauti paramą bent dalies atstovų kitų partijų. Tačiau, jei kr. demokratai nori valdyti, tai jie turi visų pirma susivienyti savo tarpe.

kooperacijos, kad galėtų įsigyti mašinas lauko darbams, apdirbti savo produktus, paruošti juos rinkai ir su pelnu parduoti.

Tai bus daug geresnis planas, negu kolchozų steigimas Rusijoje ir jos satelituose. Suvaryti į kolchozus ūkininkai netenka intereso dirbti ir žemės ūkis numunka.

Situo tikslu vakar buvo sušauktas kr. demokratų partijos direktoratas (valdyba). Nuo to, kaip jiems pavyks išspręsti vienybės atstatymo problemą savo partijoje, priklausys valdžios sudarymo klausimas.

Vidurinės srovės vadais šiuo, kad kr. demokratai vieni paimtų valdžią į savo rankas, nesidėdami į koaliciją su jokia kita partija; o jeigu tokia mažumos vyriausybė būtų nuversta, tai — paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus. Bet kas žino, ar po rinkimų padėtis bus geresnė?

Paskutiniu laiku mūsų spaudoje kai kurie rašytojai kėlė mintį, kad krikščionys demokratai esą vienintelė stipri politinė jėga Vakarų Europoje, o socialistai „neturi“ ateities, nes jie esą suskilę į kelias partijas su skirtingomis programomis. Italijos pavyzdys šitokio prognozo nepatvirtina.

Fašizmas, nacizmas, bolševizmas ir karas sujaukė ir sudemoralizavo politinį gyvenimą kone visose Europos šalyse ir nuo to daugiausia nukentėjo socialistinis darbininkų sąjūdis. Jam sugriuvus arba susilpnėjus, vadovybė politikoje pateko, keliose dideles valstybėse, į krikščionių demokratų rankas, kurie perėmė žymia dalimi demokratinio socializmo programą (bet senosios katalikų partijos, kaip pvz. Vokietijos katalikų Centras, visai nusigyveno!).

Tačiau kr. demokratai nei Italijoje, nei Prancūzijoje nestengė nugalėti šių dienų pikčiausią demokratijos priešą, komunizmą, ir šiandien juos pačius ištiko sunki vidaus krizė. O demokratiniai socialistai komunistus nugalė: — Britanijoje, Belgijoje, Skandinavijos šalyse, Austrijoje ir kitur.

Kas bus toliau, pamatysime. Bet aišku, kad pranašauti ateitį, vieniems žadant triumfą, o kitus laidojant, — dar per anksti.

Roma. Katalikų žinių agentūra praneša, kad naujaisiais statistikos duomenimis katalikų visame pasaulyje esą 480,000,000, iš kurių apie pusė Europoje.

Trumpai, drūtai

Nidos knygų klubas ir laikraštis Europos Lietuvis Londone išleido 1959 m. kasdien atplėšamą kalendorių.

Kalendoriaus atplėšamų lapelių antroje pusėje yra atspausdinta parinkti įvairių išminčių, lietuvių mįslių, patarlių ir kitų įdomybių.

JAV vieši penketas inžinierių atvykusių ir Susovietintos Rusijos imperijos. Jų tarpe vienas lietuvis K. M. Baršauskas. Dabar tie inžinieriai lankosi Naujojo Anglijos aukštoje technikos mokyklose ir buvoja kitose mokslo įstaigose.

Sausio 21 d. Vilniuje prasiždėjo tretytis Lietuvos TSR tarybinį rašytojų sąjungos suvažiavimas.

Suvažiavimas užtruko tris dienas. Jame svečiai dalyvavo Rusijos sovietinės federacijos respublikos atstovai M. K. Čikovskis, lietuvių kūrinių vertėjas, kad suvažiavime kalbėjo rusų kalba; ir sovietų Belorusijos, Latvijos, Turkmenijos ir kitų sovietinių respublikų rašytojai. Be šių svečių suvažiavimui atsilankė A. Sniečkus, Justas Paleckis ir kiti Lietuvos okupacijos žymesni pareigūnai.

Lietuvos TSR tarybinų rašytojų suvažiavime buvo pagerbtas Justas Paleckis, susilaukęs 60 metų.

J. Paleckis yra mėgėjas rašyti eiles. Jas rašė seniau ir rašo dabar. Dabar jo rašytos eilės sunkte persunktos komunistine propaganda ir neapkanta kitiems, kas neįsijungia į maskvinių komunistų jungą.

Pavergtos Lietuvos spauda ir radijas plačiai aprašė ir skelbė nemažai žinių apie Lietuvos TSR tarybinų rašytojų suvažiavimą, bet buvo pranešta ne tiek apie paties suvažiavimo darbus, kiek apie jo uždavinius.

Anot Vilniaus radijo, kas gi kitas gali suprasti ir pajusti šių dienų didybę, kūrybinio masių pokio nepakartojama grožį ir reikšmę, jeigu ne rašytojas, žmonių sielų inžinierius, liaudies kovų ir darbų metraštininkas.

Taigi, „metraštininkas“, bet ne tų darbų ir kovų dalyvis.

Girdi, į Lietuvos TSR tarybinų rašytojų suvažiavimą rašytojai atvyko kupini paklių jausmų ir minčių vedami apie būsimą kūrinių atspindinčius dirgą tarybinų žmonių žygi į komunizmą. Esą tarybiniai rašytojai šioje inirtingoje ideologinėje kovoje išlaikė labai reikšmingą egzaminą duodami taktiškai kovingą atkirtį visiems, kas bandė griauti marksistinės ideologijos pamatą, skiepyti buržuazinę ideologiją ir pasukti į įvairaus plauko revizionizmą.

Toliau priminta tarybiniais rašytojams, kad pagrindiniais rašytojo siekais yra su dideli

menine jėga demonstruoti buržuazinės santvarkos išnaudotąją esmę, atskleidžiant nenuilstamą lietuvių liaudies kovą prieš engėjus.

Trijų dienų rašytojų suvažiavimas virškino čia suminėtas ir kasmet kartojamas skambes frazes; vieni kitiems įrodinėjo ir įtikinėjo, kad tarybinis menas turi būti grindžiamas socializmu, meile liaudžiai ir panašiai.

Vienas to suvažiavimo dalyvių pasididžiudamas pasisakė, kad per tris dienas buvo svarstomi įvairūs ideologiniai klausimai ir nebuvo paliesta buitės, kaip būdavę „buržuazijos valdymo metais“ Lietuvoje panašios rašytojų suvažiavimuose.

Iki šiol pavergtoje Lietuvoje kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje sportą tvarkė veikiąs priemonių tarybos kultūros ir sporto komitetas.

Dabar sporto reikalus tvarkys sudarytų įvairių sporto šakų draugijų sąjunga. Sporto draugijų sąjunga veiks visu sovietintos Rusijos imperijos plote. Sąjunginės respublikos nors ir turės savų sporto draugijų sąjungą, bet ši priklausys visasąjunginiai sporto sąjungai ir privalės jos paklusti.

Sovietų sąjungoje ir pavergtoje Lietuvoje palyginamai kukliau šiemet buvo suminėtos Lietuvos mirties metinės. Nors šiemet suėjo jau 35 metai, kaip jis mirė, bet dėl tų sukaktuvių didelio „šurum-burum“ nebūvo sukelta. Vėliau radijas ta proga padarytą savo pranešimą baigė tokiomis žodžiais:

Amžinas ir šventas Lenino atminimas

Tai jau tik sprindis teliko iki Lenino paskelbimo šventu... Pusiau tytomis sausio 9 d. prasidėjo Lietuvos aukščiausio sovieto IV šaukimo 9-ji sesija. Vienbalsiai priėmusi 1959 m. valstybinį biudžetą, beveik taip pat tokia tyla ir išsiskirstė. Jokių jdomesnių pranešimų ir nutarimų nebūta.

1958 m. okupuotos Lietuvos valstybinė politinė ir mokslinė literatūros leidykla išleido 398 leidinius, bendru 2,713,000 egzempliorių tiražu. Tarp tų leidinių ne vien tik mokslo ir buitinės literatūros leidiniai, bet ir mokykloms įvairūs vadovėliai. Tai leidinio egzempliorių vidurkis siekia truputiuką daugiau negu 7 tūkstančius. Jį atmetus įvairių vadovėlių egzempliorių skaičių, tai mokslinės ir buitinės literatūros egzempliorių skaičius bus žymiai mažesnis.

Vilniaus universiteto medicinos fakultetas pradėjo leisti medicinos mokslo žurnalą „Medicina“.

Čia tenka pastebėti, kad kai kuriose sąjunginėse sovietinėse respublikose ir autonominėse respublikose panašūs mokslo leidiniai išėina vien tik rusų kal-

ba arba kartu rusų ir vietos ka-ba.

Štai Azerbaidžane literatūrai skirtas žurnalas išėina vien rusų kalba, taip pat rusų kalba spausdinamas „Fizkulturnik“. Armenijoje — mokslo akademijos žinios spausdinamos tik rusų, bet mokslo akademijos pranešimai išėina rusų ir armėnų kalba. Belorusijoje — „Zdravochnenije“ išėina tik rusų kalba, o mokslo akademijos žinios ir pranešimai išėina rusų ir belorusų kalba. Gruzija — periodinių mokslo leidinių išėina gruzinų ir rusų kalba. Kazakijoje — mokslo periodiniai leidiniai išėina tik rusų kalba. Kirgizija turi tik du žurnalus, eina kirgizų ir rusų kalba. Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje periodiniai mokslo leidiniai išėina tik vietos kalbomis. Tadžikija turi tik 4 žurnalus skirtus komunistui, pionieriams. Visi jie išėina vietos ir rusų kalba. Turkmenijoje žurnalas „Komunist“ išėina rusų kalba ir turkmenų kalba, o mokslo akademijos žinios tik rusų kalba. Ukrainoje didžioje žurnalių dalis išėina vien tik ukrainiečių kalba, bet „Komunist“ ir „Pioner“ ir rusų kalba. Mokslo akademijos žinios ir pranešimai išėina tik ukrainiečių kalba, bet periodiniai leidiniai skirti metamatikai, chemijai bei oftamologijai eina tik rusų kalba. Uzbekija turi 6 žurnalus, kurių vienas išėina rusų ir uzbekų kalbomis. Periodinių mokslo leidinių neturi.

Visos čia išvardintos sąjunginės ir autonominės respublikos leidžia dienraščius po vieną ar daugiau vietos kalba ir vienas jų rusų kalba. Žinios paimtos iš SSSR 1959 m. periodinės spaudos katalogo.

Taigi, visose tose respublikose spaudoje plačiai atverti rusifikacijai vartai.

J. Vlks

Krintant vaizdas gražesnis

Alpių kalnuose šveicaras turistų vadovs vedą į Montblanką vieną ameriką ir sustabds prie staigios briaunos sako: — Dėmesio, šis perėjimas yra tikrai pavojingas, bet labai atsarčiai einant įmanomas. Jei vis dėlto tamta nukristum, tai nepamiršk kridamas žiūrėti dešinėn — žavingas vaizdas!

Vyras be nusistatymo
Grįžta Pliurijonas Slyva namo susidrasęs, susibraižęs, susibandažavęs ir sako žmonai: — Tatai, Elzele, per plauką betruk, kad nelikai našlė.

— Vis ta pati istorija, — pertraukė žmona, neklausydama pabaigos: Tu niekuomet gi nebaigsi pradeto dalyko!

Apskrita skaitlinė

— Tai kiek, būsimasis nušveili, duodi savo dukrelei pasoges? Ištak taip apskrita skaitlinė!

— klausia primygdamas savanoris į žentus.

— Nulj!

LIETUVOS POLICIJA

2.

Aprimus nepriklausomybės kovoms, tobulėjo ir tvarkėsi visos valstybinio gyvenimo sritys, lygiai tobulėjo ir Lietuvos policija, kuri per palyginamą trumpą nepriklausomybės gyvenimo laiką pasiekė tolygio, kuris buvo ir kitose vakarų Europos valstybėse.

Lietuvos policija tikslingesniai pareigų ir darbo paskirstymo labui buvo specifikuota atskirais rūšimis, būtent:

1. Viešoji policija,
2. Geležinkelių policija,
3. Vandens kelių policija,
4. Privatė policija,
5. Pasienio policija,
6. Kriminalinė policija,
7. Valstybės saugumo policija ir
8. Policijos Mokykla.

Vidaus tarnyboje ir šios policijos rūšys dar smulkiau skirstėsi specifiskomis pareigomis.

Valstybės Saugumo ir kriminalinė policija turėjo atskirą vadovybę, centralizuotą Valstybės Saugumo Departamento Direktoriaus žinioje, gi likusioji policija buvo vadovaujama Piliiečių Apsaugos Departamento Direktoriaus.

Nuo 1935 m. sausio 1 d. iš Piliiečių Apsaugos Departamento žinios buvo išskirtos viešoji administracinio tvarkymo sritys, kaip pilietybės, svetimšalių, viešųjų loterijų, naujokų ėmimo ir panašūs reikalai, ir policijos darbui tvarkyti buvo sudarytas specialus Policijos Departamentas su trimis pagrindiniais skyriais:

- a) policijos referentūra,
- b) bendrųjų reikalų referentūra ir
- c) policijos inspekcija.

Abu minėti Departamentai tiesioginiai priklausė Vidaus Reikalų Ministeriui. Tais pagrindais buvo organizuota Lietuvos policijos priežiūra, administracija ir darbo paskirstymas.

Toliau, trumpai tenka apžvelgti atskirų policijos sričių uždavinius bei pareigas.

VIEŠOJI POLICIJA

Tai didžiausia ir pagrindinė Krašto policinė - administracinė pajėga. Viešosios policijos darbo apimtį buvo visa valstybės teritorija. Administracinio darbo tvarkymosi požiūriu, viešoji policija buvo suskirstyta apskritymis ir priklausė apskrinių viršininkams. Kiekviename apskrityje viešosios policijos vadovas buvo policijos vadas. Apskrities valdžiai turėjo policijos nuovadas. Iki 1932 m. policijos nuovadas sudarė atskirais vienetais keli

valsčiai su policijos punktais.

1932-1933 m. buvo pravesta pagrindinė viešosios policijos reforma. Pagrindiniai policijos padaliniai - nuovados, kurios savo apimties ribose turėjo po kelis valsčius, buvo susmulkintos ir kiekviename valsčiuje įsteigta savistovi policijos nuovada, sutalpanti su valsčiaus ploto ribomis. Pagal valsčių gyventojų didumą ir ryšium su to darbo gausumu didesnės nuovados buvo pavadintos I-mos eilės nuovadomis, mažesnės II-ros eilės, su atitinkamais policijos darbininkų (policininkų ir vachmistrų bei nuovadų viršininkų padėjėjų) skaičiais. Toks administracinis krašto teritorijos paskirstymas praktikoje pasirodė labai geras ir piliiečiai buvo labai patenkinti. Atskiri policijos pareigūnai, turėdami mažesnę teritorinę plotą, turėjo galimumo pažinti geriau gyventojų sudėtį, suprasti tinkamiau jų reikalavimus ir tuo pačiu galėjo teikti geresnį patarnavimą piliiečiams. Gyventojams taip pat nereikėjo toli vykti ir gaišti kelionėje daug laiko, kad reikálnai atsitikus, galėtų pasiekti policijos nuovados centrą.

Didesniuose miestuose, kaip Kaune ir vėliau atgautame Vilniuje, kur buvo įvairnesnė gyventojų sudėtis ir pats gyvenimas daug skyrėsi nuo ramaus kaimo gyvenimo, kur vystėsi pramonė, plėtėsi prekyba

ir t. t., ir policijos uždaviniai buvo įvairresni. Atitinkamai buvo ir policijos kadrai prie tų reikalavimų pritaikomi ir lavinami bei pritaikomi dar smulkesnei specifikacijai, atskiroms darbo sritims.

Be pagrindinių viešosios policijos tvarkos palaikymo nuovadų, dar buvo šios specialios policijos nuovados ir padaliniai:

1. Mokesčių nuovada, kurios uždavinys buvo rūpintis tik mokesčių išieškojimo reikalais,
2. Judėjimo policijos nuovada, įsteigta 1932 m., kurios žinioje buvo išimtinai judėjimo priežiūra bei motorizuotų auto ir taip pat vežikams taikomų taisyklių vykdymas,
3. Teismo reikalams nuovada, kurios darbo apimtį buvo atstovauti policiją viešojo kaltinimo bylose Apylinkės Teismuose,
4. Mažamečių nusikaltėlių nuovada, kurios pats vardas nusako jos paskirtį, t. y. kova su mažamečių bei vaikų nusikaltimais bei jų priežiūra,
5. policijos rezervas, naudojamas skubiais ir netikėtai kilusiems reikalams tvarkyti, kaip riaušių, nelegalių demonstracijų raminaimas, skubi pagalba nusikaltėliams gaudant ir t. t. Policijos rezervas buvo raitasis, motorizuotas (techniš-

kas būrys) ir pėsčiųjų rezervas.

Taip atrodė trumpais bruožais Lietuvos viešosios policijos organizacija.

Kokios gi buvo pagrindinės jos pareigos?

Kaip visur, taip ir Lietuvoje, pagrindinės policijos pareigos buvo *kova su nusikaltimais* ir tvarkos palaikymas ramiam piliiečių gyvenimui laiduoti, ką nusako ir policijos obalsis: „Tvarka ir teisėtumas — valstybės pagrindas“.

Tačiau, be pamintų pagrindinių policijos uždavinių, viešajam krašto gyvenimui tobulėjant, policijai pačiai įstatymais buvo uždėta daugelis kitų pareigų. Ta proga noriu paminėti keletą įstatymais policijai pavestų svarbesnių pareigų, išėinančių iš viešojo gyvenimo tvarkymo:

1929 m. buvo pakeistas Baudžiamosios Teisenos įstatymas, pagal kurį policijos valdininkams ne žemesniems, kaip nuovados viršininko padėjėjas, gi žemesniems prokurorui sutikus, buvo pavesta kvoty darymus Apygardos Teismams teisingumui. Taigi čia policijai buvo pavesta dalis Teismo Tardytojų pareigų.

1929 m. Veterinarijos įstatymas įpareigojo policiją vykdyti gyvulių susirgimų atvejais priežiūrą.

(Bus daugiau)

Šachmatai

Žaibas Lietuvių Auditorijoje. Nors dar žiema, bet Lietuvių Auditorijoje praėjusio penktadienio vakare "žaibavo". Susirinko gražus būrys šachmatininkų — žaibininkų. Žaibo turnyre dalyvavo beveik visi mūsų klubo stipriausieji šachmatininkai: trūko tik meistro P. Tautvaišo. Iš Urbanos buvo parvažiuavęs ten studijuojąs K. Jakštas. Buvo sužaista trys žaibo turnyrai, kurių pirmąjį laimėjo Kalvaitis, antrąjį — K. Jakštas ir trečiąjį — mūsų pirminkas V. Karpuška, pareiškęs, jog po šitokio laimėjimo jis jaučiasi nelyginant aras, padangėmis skraidąs.

Projektuojama neužilgo suruošti "tarptautinį" žaibo turnyrą, į kurį bus pakviesti amerikiečiai, latviai, ukrainiečiai ir kiti.

Beveik jau tikra, jog į pirmųjų trijų vyksiančio klubo turnyro nugalėtojų tarpą pateks jauniausias mūsų šachmatininkas Palčiaskas ir neseniai atvykęs iš Australijos stiprus šiaulį žaidėjas Salkauskas.

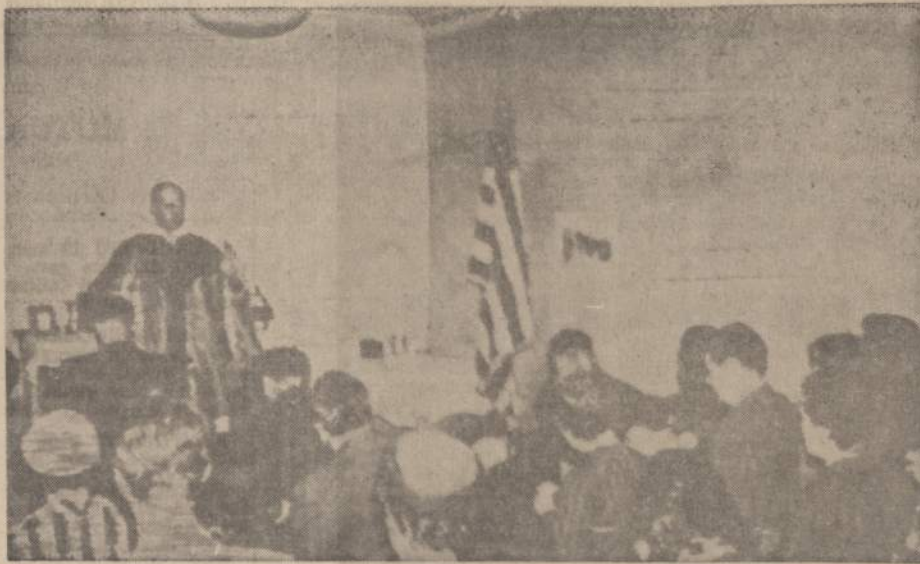
Stalioraitis Esseno meistras. Žiniomis iš Vokietijos (Schach-Echo, š. m. sausio mėn. 5 d. numeris) Esseno šachmatų pirmenybės laimėjo Kestutis Stalioraitis, surinkęs 12 taškų iš 14 galimų.

Kestutis Stalioraitis marijampolietis, dėl "nesusipratimo" studijavęs humanitarinius mokslus. Dėl "nesusipratimo", nes jis buvo ir yra vienas iš gabiausių matematikų, kokius tik man teko pažinti. Atsimenu, kaip Kestutis ko ne su asaromis skundėsi man, jog jis priverstas studijuoti filologiją, nes jo dėdė — Adomas Juodasis (Lastas) žadėjo suteikti šokiškos tokios pašalpos tik tuo atveju, jei Kestutis studijuos ne matematiką, o ...humanitarinius mokslus.

Kestutis buvo bene geriausias Lietuvoje "aklo" žaidimo specialistas; jis sugebėdavo žaisti vienu metu po kelias partijas, nežūdėdamas į lentą.

Gražus Kestučio laimėjimas (Esseno miestas turi žinomų stiprių šachmatininkų — pvz. Jaekel, Humburg ir kt.) rodo, kad jis vis dar, kaip ir seniau, moka "išspausti" pėstininką (Kauno ir Marijampolės šachmatininkai sakydavo "iššmindinti" — žodis, kurio nerasite nei Balčikonio, nei Skardžiaus žodynuose) ir užtikrintai laimėti partiją.

1959 m. kandidatų turnyras. Jugoslavų šachmatų sąjungos sekretorius Boris Kazic pranešė, jog kandidatų turnyras, kurio nugalėtojas turės teisės žaisti dėl šachmatų pasaulio čempiono vardo su Botvniku, prasidės, tur būt, š. m. rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis ir tęsis maždaug iki spalio mėn. pabigos. Dalyviaus: pasaulio eks-čempionas V. Smyslovas, didmeistrai P. Keres, Tal, Petrosjan (visi iš SSSR), Gligorie (Jugoslavija), Benko ir Bobby Fischer (JAV) ir Olafsson (Islandija). Kiekvienas su kiekvienu turės sužaisti 4 partijas; tuo būdu iš viso bus 28 ratai. Šitaip sutvarkytas turnyras beveik eliminuoja galimybę kuriam nors "silpnesniam" (tiesą pasakius silpnų šitokiame sąsate visai nėra) "išlįsti" į pirmąją vietą "atsitiktinai". Čia ir nuostabiam JAV vunderkindui bus nelengva duona, nes be "kietojų" Smyslovo, dalyvauja dar "baisūs" amerikiečiai jį vadina Tal The Ter-

Amerikos Rymo katalikų kunigas Louis Dion iš Rochester, Mass., laiko pirmąsias mišias USA ambasados patalpose. Nuo 1955 metų, sovietams išvairius kunigą Georges Bissonette, amerikiečiai Maskvoje nebeturėjo jokio kunigo.

Stropiai rengiamasi Vasario Šešioliktai

Chicago Lietuvos Tarybos susirinkime, įvykusiame šeštadienį, sausio 31 d. Dariaus ir Girėno svetainėje, plačiai tartasi Vasario 16-sios atžymėjimo reikalui.

Kadangi Tarybos pirmininko teisejo Alphonse Wells nebuvo (jis yra išvykęs iš Chicago svarbiais reikalais), tai susirinkimui pirmininkavo vicepirmininkas Dr. K. Drangelis. Ekz. sekretorė Eufrozina Mikuziūtė patiekė Vasario 16 minėjimo programos projektą.

Programa maždaug sekanti: Minėjimą atidarant bus giedamas U. S. A. himnas, o uždant Lietuvos himnas.

Invokaciją padarys katalikų pralotas Stašys ir protestantų — pavardeš neteko sužinoti. Kalbės Lietuvos konsulas P. Daužvardis ir antras, dar neįvardintas kalbėtojas.

Garbės svečiais bus pakviesti senatorius Paul H. Douglas, naujasis kongresmanas Murphy, miesto meras Richard J. Daley ir Illinois gubernatorius Stratton.

Meninę dalį atlieka Dainavos ansamblis, Ateities šokėjų grupė ir operos solistas Al. Brazis. Pranešta, kad kaip miesto meras Daley, taip valst. gubernatorius Stratton Vasario Šešioliktąją paskelbs Lietuvos Nepriklausomybės Diena.

Vasario 16 minėjimas įvyksta sekmadienį, vasario 15 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje prie 67 gatvės ir California ave.

Chicago Lietuvos Taryba kviečia visas draugijas, visus klubus ir kuopas, visus biznių ir profesijų žmones, bankines ir kitas finansines įstaigas ir visus lietuvius prisidėti prie Vasario 16 dienos minėjimo, kaip dalyvaujant apvaikščiujime, taip su savo gausiomis aukomis. Nes yra sakoma, vienybėje galybė. K. Čepukas

\$250,000 mauzoliejus
Hollywood. Šiomis dienomis miręs filmų pramonės pionierius ir stambiausias turtuolis, Cecil De Mille, buvo palaidotas jo paties iš anksto pasistatyta mauzoliejuje, kurs kaštavo \$250,000.

ribile) Tal ir "Saulės Dievas" (šitaip jį vadina vokiečiai) Povilas Keres. Jei Bobby Fischer laimės dar ir šį turnyrą, tai teks pasakyti, jog pasaulyje nebuvo dar tokio šachmatininko. Tada nublukis net nepalyginamojo A. A. Aliechino aureolė!

A. Zujus

Už Doktorą živagą pusė svoro sviesto!

Leukų spauda skelbia tokį lenkišką anekdotą:
— Žymus artistas D. užėina į vieną Varšuvos maisto krautuvę ir kriepiasi į vieną mieguistą jauną pardavėją:
— Ar galėčiau gauti naujaisią Pasternako leidinį "Doktorą Živagą?"
— Ale, ponas, čia gi maisto krautuvė, ne knygynas! — atsako mergaitė.

— Prašau nesiaiškinti, aš sumokėsiu, kad ir už sudėvėtą ekzempliorių, — sako artistas.
— Bet sakau gi, ponai, kad mes knygu nepardavinėjame!
— Nesvarbu, ginčijasi artistas. Prašau supakuoti į bet kokį skudurą, perku ne dovanooms, o pats sau!
— Ale, sakau tamstai, čia gi maisto, o ne knygu krautuvė!
— Aciu, panele, mielai palausiu... — atsako artistas ir sėdasi kampe ant tuščios prekių dėžės.

Mergaitė, netekusi kantrybės, nubėga ir atveda krautuvės vedėją.

— Ko tamsta nori? — tas klausia visai rimtai.
— Pusės svoro sviesto! — atsako artistas.

— Klausau, draugas, — atsako vedėjas ir įsako mergailei atsverti.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2%

TAUPOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

SIUNČIAME SIUNTINIUS Į LIETUVĄ ŽYMAI ATPIGINTOMIS KAINOMIS
Jeigu neturite savo daiktų, tai gausite pas mus:

1. Laikrodžius, foto-aparatus.
2. Akordeonus.
3. Rašomas, siuvas masinas.
4. Deimantinius peilius stiklui piauiti.
5. Medžiagas paltais, kostiumams, suknelėms ir visą kitą prekų.

Prašome išsiskirti, kad mūsų patarnavimas nebrangus ir geras. Kas pristatys iš skelbimo — gaus dovaną.

WORLD PARCEL SERVICE
3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Tel.: YArds 7-0677.
(J. Karvelio prekybos patalpose).

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Naugai dideli trokai - Naugausi kraustymo ironkija
Slgu matų patyrimas - Slgus ir sabiningus patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

ALICE STEPHENS DAINININKĖS MALONIAI KVIEČIA JUS ATSLILANKYTI Į JŲ RUOŠIAMĄ OPERŲ VAKARĄ

JONUKAS ir GRETUTĖ   **MEILĖS ELEKSYRAS**

FALSTAFAS   **EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ**

KETURIOS MEILĖS OPEROSE

KURIS ĮVYKS ŠEŠTADIENĮ VASARIO 21 D., 8:00 val. v. JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Avenue

Programoje: Operų ištraukos! Puikios dekoracijos! Puošnūs rūbai! Dalyvaus virš 40 dainininkų! Vadovaus GEORGE LAWNER iš Lyric Operos

BILIETAU GAUNAMI:
Marquette Parke, Bridgeporte
MARGINIAI, 2511 W. 69th Street "DAINA", 3321 So. Halsted Street
J. KRUTULIENĖ, 6806 S. Rockwell St. Cicero, J. BOBINIENĖ, 1530 S. 49th Ave.
Brighton Parke, Pas choro nars ir rašant —
J. Saurinavičius, 4358 S. Fairfield Ave. A. STEPHENS, 64 E. Van Buren St.

Vokietukai apie Hitlerį

Vakariniėje Vokietijoje padaryta anketa tarp 11—12 metų mokinių, patiekiant jiems klausimus "Ką žinai ir manai apie Hitlerį?" Kadangi to amžiaus mokiniams mokyklose dar nieko nedėstoma apie valdžią ir politiką, tai atsakymai buvo jų pačių arba namiškių įteigti.

"Hitleris buvo kuklus žmogus, kurs visuomet dėvėjo paprastą mundurą; "jis buvo labai populiarus"; "kai Hitleris atsistojo tautos priešakyje, visa tauta tikėjo, jog gavo didį, teisingą vyrą, kurs padarė tautai daug gero"; "statė autostradas ir šiaip daug pasitarnavo savo žmonėms... vienintelė jo klaida, kad norėjo užimti daug kraštų, ir tai jam nepavyko". — buvo mokinių atsakymai.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid.: telefonai: WAlbrook 5-5076

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3149 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
DR. K. NASVYTIS
NERVŲ LIGOS
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 618
FRontier 6-0394, RAndolph 6-1190
(Rez. Tel. Batavia, Ill. 4287M1)
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 po p. ir 6-8 val. vak. kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Šeštad. nuo 12:30-2:30 val. popiet.
Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Telef. ofiso: WA 5-2017
Res.: PR 4-4255

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 1-4 po pietų ir 6-8 vakaro.
Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. tel.: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1995
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso telefonai: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630

Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Šeštadieniais 2-5. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiad. ir seštad. tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet., antrad. ir penktad. 5-8 val. vak. Neradus, skambinti mano asistentui
DR. V. REKLYS, tel.: RE 7-2806

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 4-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Trijimas ir Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Nemy CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštad. 2-6 val. po pietų.
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, FEBRUARY 3, 1959

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PProspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE. Tel.: PProspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Valandos kasdien nuo 2:00 v. p. iki 4:00 v. p. p. ir nuo 6:00 val. vak. iki 8:00 v. p. Trečiad. ir seštad. uždaryta.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-224.
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Tel. ofiso: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M. Tel. rez.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:30

Dr. Justina ŽIRGIULIS
Specialybės įvairios nervų ir proto ligos—valky ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai ir Protezai, Med. Ban. dazai. Specialii pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusius ir neruotus akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Idena netikra — artificialė aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbėti negirdintiems. Praktikuoja 38 metus.
Kaiba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Išvyko į Phoenix, Arizona. Grįš 1959 m. vasario 16 d.

GRADINSKAS
NEMOKAMA
TAISYMO GARANTIJA
televizijos pirkoms pas n.us
• Pritam senas
• Duodam išsimokėtinai.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PProspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

SOPHIE BARCUS
★
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA.
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN
Chicago Savings and Loan naujįjį įstaigą

CHICAGO SAVINGS TURTAS VIRŠ \$30,000,000.00. Visų taupytojų pinigai yra pilnai apdrausti per Federalinės valdžios įstaigą. Visuomet išmokamas augštas dividendas. Perkantiems arba statantiems namus paskolos duodamos lengvoms sąlygoms. Taupytojams teikiama daug patarnavimų nemokamai.
Kviečiame visus į vieną iš moderniausiųjų įrengtų. Jūsų patogumui, finansinę įstaigą Chicagoje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue
Tel.: GROvehill 6-7575
ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną, Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8. Šeštadienį 9 iki 12:30 val.

New Life Delicatessen
Naminė gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

Siunčiame siuntinius

Jūs atneštus. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis negu kitur. 100% vilnonės angliškos medžiagos 5 kostiumams su persiunfimu tik \$99.25. Be to, 1/2 kainos tekainuoja vaistų persiuntimas iš Anglijos. Sąžiningas patarnavimas, siuntimas pigesnis, negu kitur—įsitikinkite. PATRIA GIFT PARCEL kompanijos skyrius 3305 S. Halsted Street. Tel. LAfayette 3-2021. Liusės suknelių krautuvis patalpose. Nuo 9 iki 6, pirmadienį ir kevirtadienį iki 9 v. v. A. Kavaliauskas. (Sk.).

Siuntiniai į Lietuvą

išsiunčiami kiekvieną dieną. Mūsų įstaigoje galite nusipirkti medžiagos, odos, laikrodžių, parkerių, stiklo rėžtukų, suknelių ir kt. Taip pat iš Europos išsiunčiame: akordeonus, rašomas ir siuvas masinas ir kitokius daiktus.

Dirbame kasdien iki 7 val. vak. šeštad. nuo 9 iki 4.
Ved. PRANAS NEDZINSKAS

OVERSEAS CARGO COMPANY
514 WEST 39th STREET
Tel.: Oakland 4-9079

RANKINIAI LAIKRODŽIAI, DEIMANTAI

Silverware, jewelry 50 tukstančių dolerių vertės stakas — UZ PUSĖ TIKROS KAINOS!

- Moteriški laikrodėliai po \$3.50
- Vyriški laikrodėliai 7 akm. po \$3.95
- Laikrodėliai 17 akmenų po \$8.88
- Laikrodėliai 17 akmenų su alarm clock \$22.00
- 1/2 kar. deimantiniai žiedai po \$77.50
- 52 gab. stalinis silverware už \$19.50
- Geriausios "Venus" plunksnos, rašaliniai piestukai po 98c.
- 14 kar. auksiniai laikrodėliai, 17 akmenų \$27.50
- Alarm clocks po \$1.85

- Kšeninginiai laikrodėliai po \$1.95
- Elektriniai steningiai laikrodžiai po \$2.95
- Elektriniai prosai po \$4.50
- Automatiški toasteriai po \$8.95
- Importuotos lietuviškai lenkiškos lėšės 97c.
- Electric clock radio po \$17.50
- FM ir AM radio po \$49.50
- Importuoti visų bangų radio po \$69.00
- 3 greičių fonografi po \$14.00
- Dirbtinių vilnų didelės Dacron kaldros po \$9.95
- Dideli, šilti blanketai po \$3.95
- Dideli lovų užtiesalai po \$2.95
- Krautuvis atdara sekmdieniais 12-5 ir pirmad. ir ketvirtad. iki 9 val. vak.

Dėl sutaisymo televizijos
Tel.: Calumet 5-7237

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 So. Halsted Street

Budriko radio programos kiekviena sekmdienį nuo 2:15 iki 3 val. popiet is radio stoties WHFC, 1450 kil.

Darbo, namo, buto reikia — Viska tik "Naujienos" teikia

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

MIESTO ALDERMONŲ RINKIMAI NEBE TOLI

Rinkimų tarybos oficialiame sąraše parodyti 134 kandidatai į Chicago miesto tarybos narių vietas iš 38 wardų. Kiti dvylika aldermonų — vienas respublikonas ir 11 demokratų — yra perrenkami ir kadangi jiems konkurentų nėra, tai jų perrinkimas iš anksto užtikrintas. Aldermonų rinkimai bus šio vasario mėnesio 24 dieną visuose 50 warduose.

Aldermonų rinkimai pagal Illinois įstatymus yra nepartiniai, vadinasi kandidatai į aldermonus eina kaip nepartiniai ir balsuotojai neturi reikalo varžytis partine drausme, atiduodami balsą už tą ar kitą kandidatą į aldermonus.

Tačiau tą pačią vasario 24 dieną miestas nominuos kandidatus į miesto mero, miesto išdinkus ir miesto klerkus. Šiuose primariniuose balsavimuose jau reikia laikytis partinės priklausomybės, nes kandidatai į šiuos postus išstatomi aiškiai nuo partijų. Galutiniai mero, išdinko ir klerko rinkimai bus balandžio 7 dieną.

Aldermono terminas yra 4 metai. Naujai išrinktieji nuo balandžio mėnesio gaus žymiai didesnes algas: 1956 metų balandžio mėnesio referendumu aldermonams iš 5,000 dolerių pakelta iki 8,000 dolerių alga per metus ir dar skiriama po \$3,000 suma aldermono raštinei išlaikyti ir dar \$660 automobiliui degalo išlaidoms, ir dar kiekvienas aldermonas turi teisę samdytis sekretorių už \$5,064 metinės algos.

LINKOLNO NAMUS TEKS NUGRIAUTI

Chicago milijonierius Titus Haffa po dviejų metų bylinėjimosi atpiko iš Richardo Baranco istorinį Linkolno namą prie 1234 Lake Shore drive, sumokėdamas apie \$160,000. "Linkolno žemėje būtų neįmanomas dalykas leisti sunaikinti tokį istorinį namą", jis pasakė, žadėdamas namą paversti Linkolno šeimos muziejumi ir dovanoti valstybei. Kitą dieną namą apžiūrėjęs Haffa pasakė "Jėsus vidur pirkinio apžiūrėti, radau tik vien lauzą. Mano širdis palūžo". Palaužta širdimi Haffa žada namą nugriauti.

VASARIO ORAS

Federalinis oro biuras skelbia, kad vasario mėnesio temperatūra bus žemiau normalios didesnėje dalyje JAV, išskiriant vakarinius pakraščius ir sritis ir rytus nuo Apalachų kalnų. Reiškia, kad Chicago sritis per ateinančias 30 dienų turės keilais laipsniais šaltesnį orą, kaip kad turėtų šiuo metų laiku būti.

Tiek galima savęs nuraminti, tikiu atsakyti, kad Oro Biuras nėra vienintelis neklaidingas orakulas. Chicago miestas su plačia sritimi turi gana patikimus Michigano ežero ešerius ir Northwestern universiteto bulves! Be to tenka palaukti, ką pasakys kiauulukas (ground hog), kurs kaip tik šį pirmadienį buvo išlindęs iš urvo savo šešelio pasižiūrėti.

CHICAGOS SIMFONIJOS ORKESTRO KONCERTAI

Ketvirtadienį, vasario 5 d. 8:15 val. vakaro ir penktadienį, vasario 6 d. 2 val. popiet, Sir Thomas Beecham diriguojant, Chicago Symphony Orchestra, 220 S. Michigan ave., duoda koncertus tokia programa: Handel-Beecham suita orkestrui "Ištikimas Ganytojas"; Bizet simfonija Nr. 1, C major; Berliozo opus 4; Delius "Eisena į Rojauš Daržą"; Debussy "Cortage" ir "Air de Dance" iš L'Enfant Prodigue, ir Chabriero Marche Joyeuse.

Senelių prieglaudos namų Chicago priemiestyje Glen Ellyn Acres gaisras, kuriame praėitį penktadienį žuvo devyni žmonės.

Važiavo baltodžių moterų pamedžioti

Dvi merginos, 18 ir 19 metų, padabojusios vaikus vienoje Winnetkos šeimoje sekmdienio naktį po trečios valandos savo automobiliu grįžo namo į Wilmette ir pakėlė sustojo gazono pasipildyti. Išvažiavus į kelį į pietus už Winnetka jas pasivijo du vyrai automobilyje ir merginų automobilių įstūmę į sniego pusnį, jas užpuolė. Viena buvusi tempta į automobilį sumušta, išrengta ir išprievartauta. Antroji išrengta lauke, šaltame speige ir užpuolikai pradėjus ją smaugti, pavykę pabėgti. Užpuolimas įvyko per 6 blokus nuo jų pačių namų. Užpuolikai abudu būvę juodukai. Jų automobilio numerį mergaitės pamiršo įsidėti.

Keturių vaikų motina nušovė užpuoliką

Mrs. Barbara Mae Chappo, 31 metų, 5 pėdų, 100 svarų, keturių vaikų motina iš 2241 Hendricks Ave., Gary, sekmdienio naktį nušovė banditą, bandžiusį išlaužti jos namų duris. Nusautasis atpažintas esąs Leonard Andersen, 55 metų, iš 1839 So. Komenski Ave., Chicago. Vyro nėsant namie, išgirdusi naktį užpakalines duris lauziant, ji pačiupusi šautuvą, kurio savo rankose nebuvo laikiusi, vamzdį pridėjusi prie durų langelio paspaudusi, ir pataikiusi.

Urvinė kiauilikė matė savo šešėlį

Praeitą pirmadienį buvo diena, kurią, kaip žmonės sako, urvinė kiauilikė (ground hog) išlenda iš savo žiemos nakvynės pasižiūrėti, ar matys savo šešėlį. Jei šešėlių mato, lenda atgal ir dar miega 6 savaites. Reiškia, tiek dar bus šalta. Pirmadienį buvo šalta ir šaulėta, reiškia kiauilikė savo šešėlį matė, reiškia pasak kiauilikės iki kovo 15 d. dar bus šalta.

Pirmadienio rytą Chicagoje buvo nuo 2 iki 10 ir 13 laipsnių žemiau nulio, bet miesto centre (Loop) buvo 5 laipsniai aukščiau nulio.

MERAS DALEY PRAŠO LĖŠŲ CHICAGAI ATSTATYTI

Daley prašo federalinių lėšų nuo 500 iki 600 milijonų dolerių metams ir su tokia programa, jis tvirtina, per 10—20 metų Chicago miestas apsisvalytų nuo savo pagarsėjusių lušnų. Mėro Daley septynių punktų programoje ypatingai skatinama paskubinti gyvenamųjų patalpų statybą labiausiai reikalingiems — 1) mažai uždirbančioms šeimoms, 2) lušnynuose gyvenantiems, ir 3) senesnio amžiaus žmonėms.

TRUMPAI

— Šių metų Lietuvos Tautinių Kapinių valdyba bus tokia: Juozas Balčiūnas — prezidentas, Povilas Daubaras — viceprezidentas, Antanas Tamkevičius — išdinkininkas, Martynas Gudelis — sekretorius, Juozas Skutas ir Povilas Milaševičius — finansų ir darbo komisijų nariai.

— Sekmdienį Simonas Galzinas su žmona Barbora savo namuose, 857 W. 50 St., surengė pobūvį savo gimniečiams ir artimiems draugams. Dalyvavo Povilas Sakalauskas su žmona ir dukters sūnumi, Antanas Virkutis su žmona ir dukra, Dr. P. Grigaitis, Hugo Dolar, Mrs. Balčiūnaitis, M. Gudelis ir kiti. Po skaniai paruoštų pietų susirinkusieji kalbėjosi įvairiais kasdieninio gyvenimo, politikos ir kitais reikalais.

— Frank Gričius gali atsiimti iš Naujųjų ofiso jam iš Lietuvos atėjusį laišką. Laiškas rašytas iš Telsių rajono, Nevada, kurį Petraitis kolchozo — Sophie Barcus išvažiavo atostogų į Kaliforniją. Jos vietoje Chicagoje lietuviškos radio programoms vesti paliko ponios Barcus dukterė Aldona Barcus Engle, kuriai programų darbą talkinkauja Balyz Brazdžionis. Ponia S. Barcus apsigyveno pas daktarą Labana, 919 Bryand St., Yucaipa, Calif. Kaliforniečiai gali su ponija Barcus susiskambinti tel.: PY 7-6772.

Radio reikalais Chicagoje ir toliau kreiptis senuoju adresu ir telefonu.

—Dr. J. Adomavičius kalba sveikatos reikalu S. Barcus radio bangomis, kas antrą ketvirtadienį 10 val. ryto. Kalbės ir šį ketvirtadienį, vasario 5 d. Tai tikrai didelė dovana šio radio klausytojams. —Klausytoja.

Skeptikas
Du šešėriai vaikai Berlyne kalbasi savo tarpe.
— Sakyk, Karliai, ar tu tiki į garnį? — klausia Klausas.
— No, nee, aš netikiu, bet mano sesuo tiki, — atsako Karlas.
— Tavo sesuo? — nesupranta Klausas.
— Žmogau, ji yra jau septyniolikos metų! — paaiškina Karlas.

Vokiškas juokas
Vienas Hamburgo laikraštis deda tokį "juoką":
— Paulius mėgsta šviesiaplaukes moteris. Atvažiavęs į Hamburgą stotyje jis pamato žavingai gražią blondinę ir priėjęs šypsodamasis sako jai: "Atleiskite, fraulein, aš esu svetimas šiame mieste, ar negalėtum tamstyte man nurodyti adresą į savo butą?"

Žmogus pakėlė 115,000 voltų

Lakewood, Colorado. Vienas 19 metų jaunas vyras Peter Warren buvo pervertas 115,000 voltų elektros srovės, nuvežtas į ligoninę kritiškoje būklėje, bet gyvas. Jam užmiestyje žaidžiant plastikos modelio lėktuvėliu, laikant jį ant dviejų varinių vielėlių, lėktuvėlis užgavo elektros energijos laidą ir visa 115,000 voltų jėga perėjo per jį, stovintį ant šlapios žemės. Warren smarkiai apdegintas.

Gamins didesnes žuvis!

Visi juokėmės, kai sovietų raudonarmiečiai, atsiųsti į Vakarų, pamatė apelsinus ir klausiami, ar Rusijoje tokių yra, gyrėsi, kad sovietų Sąjungoje keli dideli fabriai apelsinų gamina.
Bet panašiai yra su žuvimis. Illinois konservatorijos departamento biologas William Childers jau dveji metai praktikuoja, bandydamas sukurti žuvų veisles, siekdamas padidinti žuvų rūšis, ir rezultatai yra gana žadanys.
Biologas prizada "pagaminti" tokias žuvis, kurios turės dideles burnas ir dar didesnę apetitą, taip kad meškeriotojams būtų mažiau vargo greičiau ir daugiau pagauti.

Bėdoje šaukis policijos

Chelmsford, Anglija. Motina visą laiką įkalbinėjo savo 6 metų sūnui Keith Syrrret, kad kokiai būdai ištikus tuojau šauktųsi policijos (Anglijoje mat policininkas tebeturi gerą vardą, kaip žmonių draugas). Vaikas sykį grįžęs iš mokyklos pirmojo skryžiaus skambina policijai.
— Ko nori, vaike? — klausia kitame linijos gale.
— Mokytojas man pastatė menką pažymį, — pranešė Keith.

Karvės pradeda plikti

Londonas, Anglija. Maurice Thomas, ūkininkas, rengiasi skusti teismui vyriausybę, už nuostolius jo gyvuliams dėl atominių bandymų, kaip praneša savaitraštis People. Ūkininko karvės pradėjo nuplikti ilgomis driužėmis, kurios karves padaro panašias į Afrikos zebras.

Kolumbus kaltas

Massena, N. Y. Vienos iš šešių indėnų tautų, priklausančių Sešių Tautų Federacijai, senėkų indėnų "tautos vadas" Corbett Sundown, kurs vadovauja indėnų kovai prieš žemumiesius indėnų pajamų mokėčius, pareiškė: "Jei mūsų žmonės būtų buvę apskresni, jie būtų nuskaudinę tą Kristupą Kolumbą, ir šiandien mes nebūtume toje bėdoje".

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

- 6 KAMBARIŲ 12 metų mūr. rezidencija. Sildymas gazu. Garažas. 40 pėdų sklypas. Arti California ir 72-os. \$20,500. A. Katilius.
- 6 METŲ ANGLIŠKO tipo mūr. rezidencija netoli Marquette Pk. Virsų galima įrengti butą. Iš šono įvaizuojamas 1 1/2 auto garažas. Gazo šiluma. 40 pėdų sklypas. P. Pranckevičius.
- KAMPINIS 29 pėdų sklypas Marquette Parke. \$8,500. B. Liskus.
- TVIRTAS NAMAS, 3 gražūs butai. \$90 mėn. pajamų ir 5 kamb. savininkui. Autom. alyvos sildymas. Graži vieta. \$26,000. A. Sirutis.
- GERIAUSIOJ MARQUETTE Parko vietoj naujas—6 mėn. gražus mūras: 2 po 5 1/2 (3 mieg.). Dideli, šviesūs kambariai, moderniški įrenginiai. Rūsyje vonia. Reikėtų įmokėti apie \$15,000. A. Reklaitis.
- GERAS INVESTAVIMAS. 10 butų ir 2 krautuvis, lietuvių kolonija. P. Pranckevičius.
- SAVININKAS-PENSININKAS, išsielia! 8 metų 4 1/2 kamb. mūr. bungalow ant plataus sklypo. Moderniškas. Sildymas alyva. Dvigubas garažas. Prie gero susisiekiimo ir krautuvių, naujam rajone. B. Gerčius.
- MARQUETTE Pk. 5 kamb. (3 mieg.). Rūsysis, apsauga nuo potvynio. Visi kamb. iškloti kilimais. \$21,000. A. Reklaitis.
- DEL NESVEIKATOS savininkai priversti parduoti, o Jums gera proga už \$4,500 pirkti maisto produktų ir mėsos bižn. Marquette Pk. A. Linas.
- MOTELIS, tik 6 metų, prie didelių kelių arti Chicago. Apie \$16,000 pajamų ir metus. \$72,000. A. Katilius.
- NEPALIKITE NEAPŽIŪRĖJE gražaus 12 metų 6 kamb. mūr. namo Marquette Pk. Sildymas gazu. Alum. langai. 1 1/2 auto garažas. Gražus rūsys. 41 pėdų sklypas. \$20,500. A. Sirutis.
- GAGE Pk. 6 kamb. mūr. bungalow labai geram stovyje. Dideli kambariai. Karštu vand. gazu sildymas. Garažas. \$21,000, arba siūlymas. A. Reklaitis.
- VERTAS DEMESIO! Moderniškas 6 didelių kamb. mūr. bungalow centrinėje Marquette Pk. vietoje. 30 pėdų sklypas. P. Pranckevičius.
- DIDELIS 2 aukštų mūr. Marquette Pk. 3x4 1/2 ir bižnio patalpa. Autom. alyvos karšto vandens sildymas. Gražūs butai. 2 auto mūras. Garažas. Eksys. 25 p. bižnio lotas. \$43,000. A. Sirutis.
- NAUJAS 2 butų po 5 1/2 kamb. mūras. \$35,500. B. Liskus.
- 5 KAMB. BUNGALOW ir dar 2 kamb. viršuje. Gera Marquette Park vieta. Sildymas gazu. \$18,500. A. Katilius.
- GAGE Pk. prie labai gero susisiekiimo 5 kamb. šviesus bungalow, autom. anglimis šild., dvigubas mūro garažas, šalia dar 25 pėdų sklypas. \$19,000. A. Sirutis.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

AR NAMUS PIRKTI, PARDUOTI IR MAINYTI, TIK PER MUS JUMS PAMISEKS SUTAUPYTI!
Kodėl nepatikrinti pas mus prieš investuojant ir kitur duodant parašą už didžiulę sumą pinigų?!

TALMAN REALTY SALES
2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400
Phone for your home REpublic 7-9400. — EVALDAS KURSIUS, vedėjas.

- MARQUETTE PARK CENTRE
GELVUSI plytų mūrinė rezidencija prieš 12 metų statyta, puošniai įrengta, patogus gyvenimas, daug vertingų priedų. Pažiūrėkite kol neveli! Užtenka įmokėti \$6,000.
DU NAMAI ir du lotai, labai švarūs namai ramioje gatvėje arti mūsų įstaigos. \$24,900.
PILGAL, tik \$11,900 už 4 kambarių modernį, rūsius, moderni vonia, šild. radiatoriais gazu.
- LIUKSUS NAUJAS 6 kamb. mūras, apsaugotas iškeitas rūšys, gazu radianti sildymas, puošnius įrenginiai. Įmokėti apie \$7,000.
- SILTAS, 2 butų mūrinis namas. Garažas po 6 kamb. butu, rūšys, centr. alyva šild., garažas. \$30,500.
- PELNINGAS 4 butų mūras, alyva šild., alum. langai, daug priedų. Visi gražūs butai. \$55,000.
- BIZNIS, mokyklos reikmenys ir pelninga krautuvis ant kampo naujame name. \$3,500.
- APARTMENTINIS, 2 aukštų mūras, apie \$16,000 nuomos, alyva sildymas, alum. langai. Įmokėti \$35,000.
- 6 KAMB. BUNGALOW už \$16,500 galime parduoti Jums čia pat Marquette Parke.
- PUIKUS 7 KAMB. bungalow, dideli kambariai, moderni vonia ir virtuvė, garažas. \$18,900.
- TVIRTAS MŪRAS, 2 po 6 kamb. rūšys, garažas, Brighton Pk. \$22,100.
- PUSANTRO AUKSTO 3 butų mūrinių, apie \$300 mėnesinės nuomos, 50 pėdų lotas, garažas, alyva šild., arti Roselando. \$25,000.

BELL - VARPAS
REAL ESTATE, INSURANCE
AUTO LEIDIMAI, INCOME TAX
Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
Prospect 8-2233

BARGENAS — 6 flatų mūrinis arti Homan ir 26th Street. Pajamų \$3,600. \$22,500 — \$5,000 įmokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
M O T E R S
Paimti pilną atsakomybę prižiūrėjime namų ir 2 vaikų vakariniame priemiestyje. Tėvai bižnyje. Būti vietoje, savas kambarys. 2 laisvos dienos. Atlyginimas \$40. Turi kalbėti angliškai. Reikalingas palidūmės.
Tel.: CRawford 7-4699

REIKALINGA moteris namų ruošos darbams ir prižiūrėti vaika. Turi gyventi vietoje. ORchard 6-2968.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOVAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
Prospect 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus uomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co. 8001 So. Kedzie. PProspect 8-5353

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpentierio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarime.
Dirbu Chicagoje ir priemiestuose.
PETRAS POCIUS
2515 WEST 42nd STREET
GRovehill 6-7692 arba
LAfayette 3-1250

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminiai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteravimas, dažymas, tile dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
2609 WEST 69th STREET
HEMlock 4-5848
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
N O R V I L A
Real Estate and Builders
2658 West 59th St.
Prospect 8-5454.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, FEBRUARY 3, 1959

